

(อม.๓๐)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๘/๒๕๕๙

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๖๑/๒๕๕๙

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๙ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายณัฐศักดิ์ รักษาชน ผู้คัดค้าน

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้คัดค้านได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนางแดด อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเนื่องจาก นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ องค์การบริหารส่วนตำบลนางแดดมีรายได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๕๐,๘๑๔,๘๐๐.๓๑ บาท ผู้คัดค้านจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในสามสิบวัน นับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง วันพ้นจากตำแหน่ง และวันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒, ๓๓

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ ผู้คัดค้านยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว แต่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ซึ่งครบกำหนดเวลาตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ และ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ ตามลำดับ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งและเตือนให้ผู้คัดค้านชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวแล้ว แต่ผู้คัดค้านเพิกเฉย ในส่วนของการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งนั้น ล่วงเลยระยะเวลาที่จะขอให้ห้ามผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง หรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองและคดีขาดอายุความแล้ว ขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่ง ในการดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนางแดด และลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๑๙

ผู้คัดค้านให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสอบถามผู้ร้องและผู้คัดค้านแล้วเห็นว่า คดีวินิจฉัยได้โดยไม่ต้องเรียกพยานมาไต่สวนต่อไป

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและคำให้การของผู้คัดค้านแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้คัดค้านได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนางแดด เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแดงมีรายได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๕๐,๘๑๔,๘๐๐.๓๑ บาท ผู้คัดค้านยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน หนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๓ แต่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ซึ่งครบกำหนดเวลาต้องยื่นเมื่อวันที่

๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ และ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ ตามลำดับ ผู้ร้องมีหนังสือและเตือนให้ผู้คัดค้านชี้แจง การไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแล้ว แต่ผู้คัดค้านเพิกเฉย

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร ประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๙) กำหนดให้ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งผู้ร้องได้ออกประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหาร ท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิก สภาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าห้าสิบบาทในปีงบประมาณที่ผ่านมาและ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามข้อ ๔ (๗) (ข) ของประเทศดังกล่าวเป็นผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ และ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นมาตามลำดับ เมื่อได้ความว่าองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวแดง มีรายได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๕๐,๘๑๔,๘๐๐.๓๑ บาท ซึ่งเป็นเวลาที่ผู้คัดค้านยังดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลนางแดด ผู้คัดค้านจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายใน กำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่เข้ารับตำแหน่ง วันพ้นจากตำแหน่ง และวันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้ว เป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ผู้คัดค้านยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ เอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว แสดงว่าผู้คัดค้านทราบดีว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

ตามที่กฎหมายกำหนด แต่ผู้คัดค้านไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบกรณียังกล่าวต่อผู้ร้อง เมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้งและเตือนให้ผู้คัดค้านชี้แจงเหตุผลของการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบส่งไปยังภูมิลำเนาของผู้คัดค้านรวม ๔ ครั้ง ตามเอกสารท้ายคำร้องหมายเลข ร. ๑๐ ถึง ร. ๑๓ โดยข้อความในหนังสือดังกล่าวระบุชัดเจนว่าการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบเป็นหน้าที่ที่ผู้คัดค้านจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ถ้าฝ่าฝืนจะต้องได้รับโทษผู้คัดค้านได้รับหนังสือดังกล่าวไว้โดยชอบแล้ว กลับเพิกเฉยพฤติการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้คัดค้านละเลยไม่ใส่ใจต่อหน้าที่ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามกฎหมายที่กำหนด อันเป็นมาตรการที่สำคัญในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจรัฐ ส่งผลให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตขาดประสิทธิภาพ องค์คณะผู้พิพากษามีมติเป็นเอกฉันท์ว่าผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด เมื่อผู้คัดค้านเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ การกระทำของผู้คัดค้านย่อมเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙

พิพากษาว่า นายณัฐศักดิ์ รักษาชน ผู้คัดค้าน จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนางแดด อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้คัดค้านให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้คัดค้านได้รับโทษจำคุกมาก่อน เห็นสมควรให้โอกาสกลับตนเป็นพลเมืองดี โทษจำคุกจึงให้

รอกการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายสุบุญ วุฒิมวงศ์

นายสุริยง ลีสมิตราพันธ์

นายสิทธิชัย โชคสวัสดิ์ไพศาล

นายชาติชาย กริชชาญชัย

นายฉันทวัฒน์ วรทัต

นางสุรางคณา กมลละคร

นายเอกศักดิ์ คำสุระ

นายวิชิต ลีธรรมชโย

นายชัยเจริญ ดุษฎีพร